

Anbefalinger om folat har ikke effekt

Å anbefale kvinner å ta folat i forbindelse med svangerskap har ikke redusert insidensen av nevrالرrdsdefekter, viser en flernasjonalt studie.

Siden 1998 har ernæringsmyndighetene i Norge anbefalt et tilskudd på 400 µg folat daglig for å forebygge nevrالرrdsdefekter. Tilskuddet skal tas siste måneden før graviditet og de første 2–3 månedene i graviditeten.

Nå har forskere undersøkt data fra 13 fødselsregistre for å finne ut om slike anbefalinger har medført en reduksjon i forekomsten av nevrالرrdsdefekter (1). Data ble innhentet fra Norge, Finland, Nederland, England og Wales, Irland, Frankrike, Ungarn, Italia, Portugal og Israel for perioden 1988–98. Insidenser og trender ble analysert før og etter 1992 da de første anbefalingene kom. Det ble registrert drøyt 8 600 tilfeller av anencephalus og spina bifida blant over 13 millioner fødsler, men ingen sammenheng mellom anbefalinger om folatbruk og forekomst av nevrالرrdsdefekter.

– Studien har sitt utgangspunkt i International Clearinghouse for Birth Defects Monitoring Systems som ble startet i 1974 for utveksling av informasjon og statistikk mellom fødselsregistre og misdannelsesregistre. Organisasjonen har i dag medlemsregistre i et tjuetall land på alle kontinenter og koordineres fra Roma (www.icbd.org). Norge deltar gjennom Medisinsk fødselsregister, sier professor Stein Emil Vollset ved Universitetet i Bergen.

– Konklusjonen i artikkelen er sammenfallende med den tredje norske folatrapporten som nettopp er utgitt av Nasjonalt råd for ernæring, nemlig at man ikke har kunnet observere fall i misdannelsesforekomst etter anbefalinger om å ta folattilskudd i tiden like før og etter befrukningen. Kun gjen-

Stein Emil Vollset er seksjonsleder ved Seksjon for epidemiologi og medisinsk statistikk ved Universitetet i Bergen. Foto Linda Akselberg Langholm

nom berikningsprogrammer hvor folat tilsettes mel, har man observert fall på befolkningsnivå, blant annet i USA, Canada og Chile, sier Vollset.

Erlend Hem
erlend.hem@medisin.uio.no
Tidsskriftet

- Litteratur**
1. Botto LD, Lisi A, Robert-Gnansia E et al. International retrospective cohort study of neural tube defects in relation to folic acid recommendations: are the recommendations working? *BMJ* 2005; 330: 571–3.

Sterkt epidemiologimiljø i Bergen

Seksjon for epidemiologi og medisinsk statistikk er en del av det mangslungne samfunnsmedisinske miljøet ved Universitetet i Bergen.

Institutt for samfunnsmedisinske fag ble etablert i 1990 ved at Institutt for hygiene og sosialmedisin og Institutt for allmennmedisin ble slått sammen med fagområdet geriatri og Institutt for sykepleievitenskap. Senere er instituttet utvidet flere ganger. I 1998 ble Seksjon for epidemiologi og medisinsk statistikk innlemmet. Også denne seksjonen er et resultat av sammenslåing, idet Seksjon for forebyggende medisin og Seksjon for medisinsk statistikk gikk sammen til en seksjon i 2003.

Seksjonen har særlig kompetanse innen forebyggende medisin, epidemiologi og

medisinsk statistikk. Seksjonen opprettholder kompetanse på programvare for statistikk, grafikk og databaseløsninger for medisinsk forskning. Flere av de vitenskapelige ansatte har ekstern tilknytning til Senter for medisinsk genetik og molekylærmedisin ved Haukeland Universitetets sjukehus og til Medisinsk fødselsregister. Locus for registerepidemiologi ved Universitetet i Bergen ledes fra seksjonen, som har 26 ansatte. Les mer her: <http://www.uib.no/isf/intern/sems.htm>

www.tidsskriftet.no/norskforskning

Ordforklaring

Nevrالرrdsdefekter omfatter spina bifida (ryggvirvelen er ikke sammenvokst og medfører ryggmargsbrokk med eller uten huddekning), encefalocele (hjernehinnebrokk) og anencephalus (manglende hjerne). I Norge kompliseres årlig om lag 70 svangerskap av nevrالرrdsdefekter (1).

Nevrالرrøret lukkes i 6. svangerskapsuke, dvs. bare to uker etter uteblitt menstruasjon og første mulige positive graviditetstest. Det er derfor for sent å starte med folattilskudd på første svangerskapskontroll hos egen lege, noe som i Norge oftest finner sted i 8.–10. svangerskapsuke.

Litteratur

1. Staff AC, Løken EB, Holven K et al. Effekt av offentlige tiltak for å forebygge nevrالرrdsdefekter med folat. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2005; 125: 435–7.

Er du i ferd med å publisere eller har du nylig publisert forskningsresultater i et internasjonalt tidsskrift? Send tips til erlend.hem@medisin.uio.no

Artikkelen ble publisert 12.3. 2005 i *BMJ* (www.bmj.com), som er et av verdens ledende medisinske tidsskrifter